

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/14/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723200740
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6723200740.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Ľubomíra Šablu a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom I. práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa matky H. H. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/X, XXX XX R., zastúpenej Advokátskou kanceláriou OLEXOVA VISILISIN s.r.o., so sídlom Gorkého 6, 811 01 Bratislava, IČO: 36 820 059 a otca A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX/X, XXX XX G. Z., zastúpeného advokátkou Mgr. Natáliou Ertl Štangovou, so sídlom Hlavná 709/10 L, 900 29 Nová Dedinka, v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky a otca proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č.k. 10P/52/2023-78 zo 14.03.2023, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie vyhovel v plnom rozsahu návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala podľa § 35 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „Zákon o rodine“) nahradiť súhlas otca so štúdiom maloletej C. D. (ďalej aj „maloletá“) na C. Z.-Z. C., so sídlom R. XX, L. (ďalej aj „akadémia“), súhlas otca na Zmluve o štúdiu č. XXXXXXXXXX na akadémii a súhlas otca so spracovaním osobných údajov a súvisiacich právnych úkonov spojených s prijatím a štúdiom maloletej na akadémii. Pred rozhodnutím o návrhu matky mal súd prvej inštancie k dispozícii vyjadrenie otca k návrhu, v ktorom otec svoj nesúhlas so štúdiom maloletej na akadémii odôvodňoval nepreukázaným názorom matky a maloletej, že akadémia je najvhodnejšia vzdelávacia inštitúcia na Slovensku, ktorá vie maloletej poskytnúť štúdium a záverečné ohodnotenie, ktoré môže byť podkladom na prijatie na vysokú školu aj v Slovenskej republike, keďže akadémia nie je súčasťou slovenského vzdelávacieho systému a jej ukončenie nie je potvrdené maturitnou skúškou. Otec nesúhlasil ani so spôsobom ubytovania maloletej v bratislavskom P. C., nepovažujúc ho za vhodné zariadenie pre maloletú a tvrdil, že nemá možnosť zaviazat' sa podieľať sa finančne na školnom na vybranej škole. Maloletá už v súčasnosti je študentkou nadštandardnej strednej súkromnej školy, ktorá je súčasťou slovenského vzdelávacieho systému.

1.1 Po oboznámení sa s listinami predloženými matkou k návrhu a otcom k jeho vyjadreniu k návrhu matky aplikujúc ustanovenie § 35 a § 43 ods. 1 Zákona o rodine, § 2, § 38, § 111 a § 360 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „C.m.p.“) a § 324, § 325, § 326, § 329 a § 330 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C.s.p.“) vyhodnotil súd prvej inštancie návrh matky maloletej ako dôvodný a potrebné súhlasy otca so štúdiom maloletej a spracovaním jeho osobných údajov nahradil. V dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie vysvetlil, že pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a pre nariadenie neodkladného opatrenia postačuje osvedčenie okolností, za ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na dočasné opatrenie. Matka osvedčila skutočnosti odôvodňujúce naliehavosť a potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania tým, že otec na mimosúdnu výzvu matky na

udelenie súhlasu so štúdiom maloletej na akadémii a na potrebných dokumentoch neudelil a k podpisu zmluvy o štúdiu musí dôjsť v určitej lehote, aby maloletá po prísľub prijatia a odsúhlasené štipendium neprišla. Dopytom na akadémiu si súd prvej inštancie overil, že lehota na podpis zmluvy o štúdiu č. XXXXXXXXXX je u maloletej predĺžená do 17.04.2023. Akadémia vyžaduje podpis otca maloletej nielen na označenej zmluve, ale aj na súhlase so spracovaním osobných údajov a ďalších dokumentoch, týkajúcich sa pravidiel štúdia, ubytovania a stravovania.

1.2 Vzhľadom na priebeh vzdelávania na akadémii v anglickom jazyku s možnosťou uplatniť sa v budúcnosti na rôznych zahraničných vysokých školách nemal súd prvej inštancie pochybnosti o kvalite strednej školy, ktorú si pre svoje štúdium vybrala sama maloletá. Z internetovej stránky akadémie súd zistil, že akadémia je na Slovensku vedená ako zahraničná škola fungujúca so súhlasom Veľvyslanectva Spojených štátov amerických v Bratislave, je uznaná Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, štúdiom sa ukončuje formou externe hodnotených „Advanced Placement“ (AP) skúšok organizovaných nezávislou medzinárodnou organizáciou College Board, ktoré absolujú študenti v treťom a štvrtom ročníku. Americký stredoškolský diplom spolu s úspešne absolvovanými AP skúškami (s primeraným hodnotením) tak môže otvoriť dvere na takmer každý univerzitný program na svete. Navyše, niektoré vysoké školy v zahraničí ponúkajú univerzitné kredity za AP skúšky s výsledkom 3 a viac. Dôvodom pre nevyhovenie návrhu matky nemôže byť okolnosť, že akadémia nie je zahrnutá do školského systému slovenských škôl, keď v prípade pokračovania na vysokej škole v SR alebo v ČR môže študent požiadať o vydanie potvrdenia o nostrifikácii diplomu akadémie a študenti sa môžu aj počas štúdia na akadémii zapísať na štátnu školu podľa svojho výberu, ktorá bude slúžiť ako kontaktný bod v rámci národného vzdelávacieho systému, kde by študent mohol pravidelne absolvovať rozdielové skúšky, a tým si zabezpečiť slovenské vysvedčenie a možnosť absolvovania maturitnej skúšky, ktorá bude dodatkom k diplomu akadémie a AP skúškam. Obavy otca z ubytovania maloletej v priestoroch P. C. v Bratislave sú vyvrátené spôsobom zabezpečenia vstupu na 6., 7. a 8. poschodie hotela, kde sú študenti ubytovaní a neustálym dozorom učiteľa. Školné požadované akadémiou vo výške 24.900,- € ročne nemôže výrazne zaťažiť rodičov, keď maloletej bolo poskytnuté štipendium na štúdium vo výške 21.769,- € a za 10 mesiacov školského roka pripadá zo strany rodičov maloletej úhrada školného po 313,- €. Matka v návrhu deklaruje zvládnutie financovania štúdia maloletej. V poplatkoch za štúdium sú už zahrnuté náklady na výučbu, ubytovanie, stravovanie, dopravu medzi miestom výučby a miestom ubytovania, náklady na učebnice a iné náklady súvisiace so vzdelávaním.

1.3 Prvoinštančný súd vyjadril pochopenie pre obavy otca a jeho snahu zabezpečiť maloletej vzdelávanie na kvalitnej strednej škole v Banskej Bystrici v blízkosti bydliska matky, ktorej je maloletá zverená do osobnej starostlivosti, zároveň však je podľa jeho názoru potrebné prihliadnúť aj na názor maloletej vo veku 15 rokov, ktorá musí byť stotožnená s výberom školy a svojej ďalšej profesnej budúcnosti. Maloletá svoj názor na vec, ktorá sa jej týka vyjadrila písomne k prebiehajúcemu konaniu, aj pred kolíznym opatrovníkom. Maloletá je vo veku, kedy vie vyjadriť svoj názor a tak môže súd posúdiť najlepší záujem dieťaťa, ktorý je hlavnou zásadou podľa článku 5 Zákona o rodine pri rozhodovaní o všetkých veciach, týkajúcich sa maloletého dieťaťa. Maloletá má záujem študovať na akadémii, preto súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. Matke neuložil súd prvej inštancie povinnosť podať návrh vo veci samej podľa § 336 ods. 1 prvá veta C.s.p. z dôvodu, že by výrok rozhodnutia o veci samej bol totožný s rozhodnutím o neodkladnom opatrení a podľa § 330 ods. 2 C.s.p. môže súd, ak to povaha veci pripúšťa nariadiť aj také neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

1.3 Matka žiadala v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia priznať nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov odôvodnil súd prvej inštancie iba odkazom na § 52 C.m.p.

2. Matka podala odvolanie len proti výroku IV. rozhodnutia súdu prvej inštancie o trovách konania. Dôvodila, že nemá finančné prostriedky na súdne konania, ktoré musí viesť ako matka maloletých detí v ich záujme proti ich otcovi, alebo ktoré iniciuje otec s jediným cieľom zlikvidovať matku finančne, aj psychicky. Za spravodlivú považovala, aby súd jej náhradu trov konania proti otcovi detí priznal.

3. Otec v odvolaní proti prvým trom výrokom uznesenia, ktorými bolo návrhu matky vyhovené (okrem výroku o trovách konania) zopakoval svoje výhrady proti predmetu konania prednesené už vo vyjadrení k návrhu matky. Opätovne tvrdil, že o nesúhlase rodičov podľa § 35 Zákona o rodine nemôže rozhodnúť súd neodkladným opatrením. Namietal, že na nariadenie neodkladného opatrenia neboli splnené zákonné podmienky, predovšetkým potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Vzhľadom na druh inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je dočasná úprava pomerov strán, by malo byť z návrhu

na nariadenie neodkladného opatrenia alebo rozhodnutia súdu vyplývať, aký bude ďalší postup. Takáto náležitosť však v rozhodnutí súdu prvej inštancie chýba. Matka návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia obišla riadne súdne konanie s vykonaním dokazovania a možnosťou otca uplatniť svoje procesné práva. Cieľ dosiahla už nariadeným neodkladným opatrením. Poukázala na dve rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, z ktorých vyplýva, že súd nemôže o každej nehode medzi rodičmi rozhodovať neodkladným opatrením, pokiaľ tým nie je ohrozený život, zdravie, či priaznivý vývoj maloletej. Aj z ustanovenia § 35 Zákona o rodine podľa názoru otca vyplýva, že o nehode rodičov v podstatných veciach, medzi ktoré patrí aj príprava na budúce povolanie, rozhodne súd na návrh niektorého z rodičov, nie však neodkladným opatrením, ale v riadnom súdnom konaní. Zdôraznil, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí vôbec nespomenul otcom prízvukovaný podstatný dôvod neudelenia súhlasu so štúdiom maloletej na akadémii, a to osobný rozhovor s maloletou, o zabezpečenie ktorého žiadal otec matku už od júna 2022. Pri tomto rozhovore chcel otec predostrieť svoj nestranný pohľad na vec, aby maloletá nerozhodovala len pod vplyvom matky. Otec nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie na samotnú akadémiu, ktorú si súd vytvoril len z údajov na webovej stránke akadémie a absolútne nekriticky ignoroval všetky negatíva a komplikácie v prípade predčasného ukončenia štúdia, aj v prípade ukončenia štúdia v riadnom termíne. Otec nesúhlasí s tým, aby bola maloletá pokusným králikom a skúšala, aké je študovať na ňou zvolenej akadémii. Pokiaľ súd prvej inštancie zdôraznil aktuálne schválené štipendium maloletej, otec uvádza, že neexistuje záruka udelenia štipendia aj v budúcnosti, čo znamená, že finančné zaťaženie rodičov do budúcnosti je veľmi otáznave. Otec sa vyjadril, že nie je v jeho reálnych možnostiach podieľať sa na financovaní takto nákladného štúdia v prípade, ak by štipendium poskytnuté nebolo. Problém na strane otca by nastal aj v prípade, že by musel nahraďiť matku vo financovaní aktuálne platného mesačného doplatku z dôvodu, že finančné možnosti otca to nedovoľujú. Za podstatnú okolnosť otec považuje, že maloletá už v súčasnosti navštevuje súkromnú strednú školu nadpriemernej kvality, s ktorou súhlasili obaja rodičia v roku 2022.

3.1 Z chronológie udalostí vyplýva, že otec od júna 2022 žiadal matku o osobné stretnutie s maloletou za účelom zhodnotenia faktov pri voľbe štúdia na akadémii, čo matka odignorovala. Otcovi tým zabránila vykonávať jeho rodičovské práva a teraz musí súd rozhodovať v časovej tiesni, keď lehota na podpis zmluvy o štúdiu je účelovo predĺžená len do 17.04.2023. Otec je toho názoru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čím sú naplnené odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a písm. h/ C.s.p. a § 62 C.m.p. Navrhuje zmeniť uznesenie súdu prvej inštancie a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť.

4. Vyjadrenie k odvolaniam podané nebolo.

5. Krajský súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní rodičov podľa § 34 C.s.p. prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu, že odvolania smerujú proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia, o ktorom môže súd podľa § 329 ods. 1 C.s.p. rozhodnúť aj bez vyjadrenia strán sporu a bez nariadenia pojednávania. Konanie o nehode rodičov o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností je konaním vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, v ktorých podľa § 66 C.m.p. nie je odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi. Keďže konanie podľa § 35 Zákona o rodine môže začať iba na návrh niektorého z rodičov, v tomto konaní sa neuplatňuje ustanovenie § 65 C.m.p. o neviazanosti odvolacieho súdu rozsahom odvolania, ktoré platí iba vo veciach, ktoré môže začať aj bez návrhu. Ustanovenie § 65 C.m.p. nie je pre prejednanú vec relevantné aj z dôvodu, že odvolaniami rodičov je napadnuté celé uznesenie súdu prvej inštancie. Po preskúmaní postupu súdu prvej inštancie a jeho rozhodnutia dospel odvolací súd k názoru, že je vecne správne, odvolanie otca, ani matky nie je dôvodné, preto uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. potvrdil.

6. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach, súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

7. Zo znenia ust. § 35 Zákona o rodine nie je možné vyvodiť, že o nehode rodičov v podstatných veciach nemôže rozhodnúť súd neodkladným opatrením, pokiaľ je splnená podmienka bezodkladnej potreby úpravy pomerov strán sporu alebo účastníkov konania. Ani z rozhodnutí, na ktoré poukázal otec v odvolaní (Krajský súd v Bratislave sp.zn. 26Co/25/2018 a Krajský súd v Bratislave sp.zn.

11CoP/218/2020) nevyplýva otcom prezentovaný názor v odvolaní, že o nezhode rodičov v podstatných veciach môže rozhodnúť súd iba v riadnom súdnom konaní. Z oboch súdnych konaní, na ktoré odkazuje otec ako príklady zo súdnej praxe, je možné vyvodiť iba to, že nebola osvedčená potreba neodkladnej úpravy pomerov maloletého, preto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovené byť nemohlo. Uvedené rozhodnutia vychádzali z odlišných skutkových okolností. Odvolací súd vzhľadom na obsah súdneho spisu zhodne so súdom prvej inštancie a textom odvolania otca, ktorý poukazuje na to, že lehota na podpis zmluvy o štúdiu č. XXXXXXXXXX je u maloletej predĺžená len do 17.04.2023, čím sa vytvára časová tieseň pre možnosť zabezpečenia zákonnosti prijatia maloletej na akadémiu, preto žiada otec odvolací súd o bezodkladné rozhodnutie o jeho odvolaní uvádza, že potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov podľa § 325 ods. 1 C.s.p. ako podmienka pre nariadenie neodkladného opatrenia je preukázaná. Ak akadémia predĺžila maloletej vzhľadom na prebiehajúce súdne konanie o nahradenie súhlasu otca so štúdiom a na potrebných dokumentoch lehotu na podpis zmluvy iba do 17.04.2023 s tým, že po tomto dátume už nemusí byť výsledok súdneho konania o nahradenie súhlasu druhého rodiča relevantný, je potrebné do dátumu 17.04.2023 s konečnou platnosťou uzavrieť, či je súhlas otca so štúdiom maloletej na akadémii a na zmluve o štúdiu napriek jeho nesúhlasu súdnym rozhodnutím nahradený alebo nie. Je pravda, že život, ani zdravie maloletej ohrozené nie sú, ale môže byť ohrozená príprava na budúce povolanie tým, že maloletá nemôže využiť výsledky prijímacieho konania a odsúhlaseného štipendia na ňou vybranej škole.

8. Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu zistil všetky potrebné informácie pre správne rozhodnutie o veci. Mal k dispozícii zmluvu o štúdiu v slovenskom jazyku, z ktorej sú zistiteľné poplatky za štúdium a podmienky ich platenia a nie je v súlade s predloženými dokumentmi vyjadrenie otca, že štipendium zabezpečuje štúdium maloletej iba na jeden rok. Z listiny na č.l. 20 spisu podpísanej riaditeľom akadémie dňa 15.02.2023 odvolací súd zisťuje, že rodine maloletej bolo udelené štipendium na štúdium na akadémii vo výške 21.769,- € a toto štipendium je udelené na každý rok regulárneho štúdia, avšak v prípade 4-ročného študijného programu bude za predpokladu úspešného ukončenia 2. ročníka výška udeleného štipendia na štúdium prehodnotená. Účelom tohto neodkladného opatrenia nie je posudzovať schopnosť otca podieľať sa na úhrade školného za maloletú, či je otec povinný prispievať na štúdium maloletej nad rámec doteraz určeného výživného v jej prospech súdnym rozhodnutím, táto otázka môže byť predmetom samostatného súdneho konania o vyživovacej povinnosti otca, v ktorom sa môže proti prípadnému návrhu matky na zvýšenie výživného brániť otec predložením rozhodnutia o nahradení jeho súhlasu so štúdiom maloletej na nákladnej strednej škole a preukázať, že jedným dôvodom nesúhlasu bola aj jeho majetková situácia. Pre prípad, že by matka nebola schopná platiť náklady na štúdium a otec by nebol schopný prevziať na seba túto povinnosť (alebo ochotný), došlo by k ukončeniu štúdia, čo vyplýva priamo zo zmluvy o štúdiu.

9. Odvolací súd nesúhlasí s názorom otca, že súd prvej inštancie nekriticky prevzal informácie o akadémii a výsledkoch štúdia na nej z webovej stránky akadémie. Okresný súd zhodnotil možnosti maloletej počas štúdia súbežne absolvovať rozdielové skúšky na štátnej škole, aby čas strávený na akadémii nebol márne uplynutým časom, ako tvrdí otec, keď maloletá neukončí štúdium na akadémii maturitným vysvedčením. Je úlohou rodičov, aby rešpektujúc vôľu maloletej študovať na akadémii zabezpečili, aby maloletá ukončením štúdia na strednej škole dosiahla aj maturitné vysvedčenie alebo uznanie zahraničného dokladu o vzdelaní potrebného na štúdium na domácej vysokej škole (pokiaľ maloletá v rozhodnom čase ešte plnoletá nebude).

10. Okresný súd správne zohľadnil informácie akadémie o dozore nad študujúcimi počas internátneho ubytovania. V odvolaní už otec svoje výhrady voči ubytovaniu maloletej na bratislavskom Hoteli C. neopakuje a vo vyjadrení k návrhu matky nerozviedol, čo ako rodený Bratislavčan o tomto zariadení vie a v čom spočíva negatívny vplyv tohto prostredia na maloletú. Tieto tvrdenia otca preto odvolací súd považuje za nepreukázané.

11. Podľa § 325 ods. 1, 2 písm. d/ neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala, alebo niečo znášala.

12. Súd Slovenskej republiky bežne o nezhode rodičov v podstatných veciach týkajúcich sa maloletého podľa § 35 Zákona o rodine rozhodujú neodkladným opatrením, napr. Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní sp.zn. 15CoP/40/2021, 12CoP/50/2021, 12CoP/43/2020, Krajský súd v Trnave pod sp.zn. 23CoP/12/2020, pod sp.zn. 11CoP/217/2017, čo vyvracia názor otca, že súdna prax v Slovenskej

republike nepripúšťa rozhodovanie o podstatných veciach týkajúcich sa maloletého neodkladným opatrením, iba rozhodnutím o veci samej. Civilný mimosporový poriadok v osobitných ustanoveniach o neodkladných opatreniach vo veciach maloletých neobsahuje také ustanovenie, ktoré by na návrh matky aplikovateľné bolo, preto súd prvej inštancie správne (rovnako ako ostatné súdy v Slovenskej republike) zvolil na posúdenie návrhu matky ustanovenie § 324 a nasledujúce Civilného sporového poriadku a rozhodol, že otec musí zniesť nahradenie svojho súhlasu so štúdiom maloletej na akadémii a na potrebných dokumentoch. Priliehavejšie zákonné ustanovenie, podľa ktorého by mohol súd posúdiť návrh matky, nie je súčasťou C.m.p. ani C.s.p. Z uvedeného je zrejmé, že odvolanie otca podľa odvolacích dôvodov § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ Civilného sporového poriadku musel odvolací súd vyhodnotiť ako nedôvodné. Neobstojí ani odvolací dôvod podľa § 62 ods. 1 C.m.p., že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Súd prvej inštancie zistil stav veci v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení.

13. Nedôvodná je výtka otca voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie, že podľa § 336 ods. 1 C.s.p. neuložil matke podať v určitej lehote návrh vo veci samej, keď súd v bode 22. odôvodnenia označil napadnuté rozhodnutie za dočasného charakteru. V bode 22. odôvodnenia súd prvej inštancie vo všeobecnosti uvádza teoretické východiská pre nariadenie neodkladného opatrenia, ale v bode 37. a 38. odôvodnenia výslovne odôvodnil, z akého dôvodu neuložil matke povinnosť podať návrh vo veci samej, že týmto rozhodnutím je dosiahnutý výsledok sledovaný matkou, a to nahradenie súhlasu otca so štúdiom maloletej na akadémii a na zmluve o štúdiu a listinách preukazujúcich súhlas otca so spracovaním jeho osobných údajov, ktoré bolo potrebné dosiahnuť do 17.04.2023, preto akékoľvek nasledujúce rozhodnutie o veci samej po dátume 17.04.2023 už význam nemá. Odvolací súd k tomu dodáva, že ustanovenie § 330 ods. 2 C.s.p. umožňuje na rozdiel o predchádzajúcej právnej úpravy účinnej pred nadobudnutím účinnosti Civilného sporového poriadku rozhodnúť o predmete sporu (o veci samej) aj uznesením o nariadení neodkladného opatrenia, ak to povaha veci pripúšťa. Odvolací súd je toho názoru, že povaha veci pripúšťa, aby o nezhode rodičov v prípade naliehavosti bolo rozhodnuté iba neodkladným opatrením.

14. Matka požadovala v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj v odvolaní uložiť otcovi povinnosť zaplatiť jej náhradu trov tohto konania. Súd prvej inštancie o trovách konania bez bližšieho zdôvodnenia rozhodol podľa § 52 C.m.p.

15. Podľa § 52 C.m.p. žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

15.1 O povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh (§ 57 C.m.p.).

16. Vzhľadom na návrh matky bolo potrebné rozhodnúť o trovách konania a súd prvej inštancie správne na rozhodnutie o trovách konania aplikoval ustanovenie § 52 C.m.p., keď v § 49 ods. 1 C.m.p. je výslovne ustanovené, že účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát. Konanie o nezhode rodičov nepatrí medzi konania vymenované v § 53 C.m.p., kedy za splnenia dvoch podmienok, týkajúcich sa predmetu konania a spravodlivosti, možno priznať náhradu trov konania a na prejednávanej vec sa nevzťahuje podľa názoru odvolacieho súdu ani § 55 C.m.p., podľa ktorého môže súd náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Je pravda, že matka nemohla iným spôsobom, než súdnym rozhodnutím dosiahnuť od otca súhlas so štúdiom maloletej na akadémii a nahradiť jeho súhlas na zmluve a iných listinách, ale s ohľadom na okolnosti prípadu tieto skutočnosti odvolací súd zohľadniť nemohol. Za okolnosti vylučujúce aplikáciu § 55 C.m.p. odvolací súd označuje, že prijímacie konanie na akadémiu podľa listín doložených do súdneho spisu prebieha od leta roku 2022 a už v júni 2022 požadoval otec osobné stretnutie s maloletou vo veci prihlášky na štúdium na akadémii a tejto žiadosti otca zo strany maloletej, ani matky vyhovieť nebolo. Otec sa snažil riešiť túto záležitosť mimosúdnou cestou, ktorú zmarila matka a maloletá, preto nie je dôvodné, aby otec znášal trovy tohto konania, i keď bolo návrhu matky vyhovieť. Odvolací súd považujúc rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne aj v IV. výroku o trovách konania potvrdil uznesenie aj v tejto časti a sám o trovách odvolacieho konania na návrh matky rozhodol z rovnakých dôvodov, ako bolo uvedené k trovám prvoinštančného konania podľa § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,

c) ktorej veci sa týka,
d) čo sa ním sleduje a
e) podpis
(§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Účastník konania má možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola uložená peňažná povinnosť, možno na základe návrhu oprávneného vykonať exekúciu proti povinnému zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku a/alebo prikázom na zadržanie vodičského preukazu za splnenia zákonných podmienok (§ 50 ods. 1 v spojení s § 63 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych

exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v platnom znení).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému alebo vykonateľné rozhodnutie o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).